

Medicínský rádce

Strakonice – Je rakovina tlustého střeva častým onemocněním? Je možné jí předejít? V nové rubrice Strakonického deníku Medicínský rádce odpovídá primář interního oddělení strakonické nemocnice Ivo Horný.

Pane primáři, je tedy rakovina tlustého střeva častým onemocněním?

Jednoznačně. Rakovina tlustého střeva a konečnicku je jedním z nejčastějších zhoubných nádorů v České republice. Zatímco u mužů jí patří 2. místo po plicních novotvarech, u žen je tento nádor třetí nejčastější po nádorech plic a prsu. Ve světových měřítkách patří česká populace mezi nejpostiženější národy, a proto je v posledních letech tomuto onemocnění věnována značná pozornost.

Lze tomuto onemocnění předcházet?

Jedná se o jedno z mála zhoubných onemocnění, kterému lze předejít účastí na preventivním programu. Od začátku roku 2014 byl v České republice spuštěn program prevence rakoviny tlustého střeva pro občany starší 50 let. Tento program doporučuje pro občany ve věku mezi 50 a 55 lety vyšetření na mikroskopické (okultní) krvácení do stolice, v případě pozitivního testu je pacient odeslán na koloskopické vyšetření. Lidé starší 55 let by měli rovnou podstoupit koloskopii.

Co je koloskopie a je toto vyšetření nebezpečné?

Koloskopie je vyšetření ohebnou hadičkou, která se zavede do konečnicku a odtud lékař postupně vyšetří zrakem celé tlusté střevo až k přechodu do tenkého střeva, většinou vyšetří zároveň i konečnou část střeva tenkého. Ambulantní pacienti se nemusí bát bolesti, protože ve strakonické nemocnici máme k dispozici každý den zkušený anesteziologický tým, který pacienta uspije jako na operaci,

a vyšetření je pro něj zcela bezbolestné. Jedinou nepříjemnou podmínkou vyšetření je dokonalé vyčištění střeva,

kdy pacient den před vyšetřením nesmí vůbec jíst, smí však pít v jakémkoli množství a víceméně cokoli (lidová pranostika říká, že hlad je převlečená žízeň, takže vlastně o nic nejde).

Čtenáře bude jistě zajímat, jaká je podstata tohoto vyšetření. Co toto vyšetření obnáší?

Smyslem tohoto vyšetření je fakt, že rakovina tlustého střeva roste pomalu, nejprve se objeví drobný výčnělek na sliznici (tzv. polyp), který se postupně zvětšuje, někdy je na stopce, někdy přisedlý, a v tomto stádiu jsme při koloskopii schopni tento výčnělek odstranit, takže rakovina vůbec nevznikne. Právě pro tuto možnost zabránit rakovině tlustého střeva vůbec vzniknout, patří preventivní program zaměřený na toto zhoubné onemocnění mezi nejelegantnější preventivní programy celé medicíny. Jen je třeba se těchto programů zúčastnit.

Ovlivňuje vznik rakoviny tlustého střeva i naše stravování?

Právě na to bych chtěl upozornit. Je ještě jeden důležitý bod, a to je vliv zevního prostředí, především stravy na vznik rakoviny tlustého střeva. Jednoznačnou příčinu vzniku rakoviny tlustého střeva zatím nikdo nezná, je však nesporné, že vyšší procento výskytu je mezi lidmi, kteří jedí ve větším množství červené maso (hovězí, vepřové, telecí, zvěřina) a uzeniny, vyšší výskyt rakoviny konečnicku je mezi pijáky piva. Naproti tomu u lidí, kteří zcela vyloučili ze své stravy živočišné bílkoviny (včetně vajec, mléka, sýrů) se rakovina tlustého střeva prakticky nevyskytuje. (pš)